

Redaktora vārdi

Katra diena kā jauns sākums

Šis avīzes laidiens mums padevies dziesmots. Iedvesmoja jaukie koncerti Kolkā un Dundagā, un vispār — dzīvojam Dziesmu svētku gadā! Saistībā ar dziesmu nupat atcerējos Austru Pumpuri, Latvijas dziesminieku ciltsmāti, jo marta sākumā ir Austras un atkal notiek *Austras bērnu* koncerti.

Kad pirms vairākiem gadu desmitiem dziļos padomju laikos liepājniece sāka uzstāties un dabiski un reizē stihiski radās pirmie *Austras bērni*, pašai dziedātājai bija teju jau 50. Attaisnojums pieminēt gadus ir viens — lai atgādinātu, cik bieži apņēma savus sapņus, pārberot tiem pāri aizbaidināšanās smiltis. Piemēram, ir jau par vēlu. Pumpures paraugs rāda — cilvēks krietni pusmūžā var uzsākt kaut ko lielisku, nebijušu, tādu, kam ir turpinājums aizvien jaunās paaudzēs.

Katra diena var kļūt par jaunā sākumu. Kamēr vēl elpo, tikmēr tas iespējams. Arī tavā un manā dzīvē.

Alnis Auziņš

Sirds saskaņā

3. III novada talantu koncerts *No sirds uz sirdi* notika Dundagas pilī. Šoreiz pasākums iepriecināja ar 22 priekšnesumiem, par dažiem mazāk nekā Kolkā, toties visi bija vēl labāk noslīpēti un atspoguļoja dziedošo talantu moto: no sirds uz sirdi.

Skatītāji visvairāk balsu atdeva par Agates Pipares dziedāto Māras Upmanes un Jāņa Holšteina (*Goran Gora*) dziesmu *Panika*, kas īstenībā bija neliels koncertuzvedums deju grupas *Sensus* pavadījumā, otrajā vietā klausītāji izvirzīja Diamantu Duplavu ar Imanta Kalniņa un Vizmas Belševicas *Dūdieviņu*, savukārt trešo vietu draudzīgi dalīja divi izpildītāji tāpat kā Kolkā — šoreiz tie bija Laine Šmite ar Kaspara Ansona dziesmu *Kafijas krūze* un Regīna Rūmniece no *Līcis-93* ansambļa ar *Labvēlīgā tipa* dziesmu *Tu saki jā*. Apsveikumi visam trijniekam! Liels paldies visiem dalībniekiem un sagatavotāju komandai ar Inoru Sproģi priekšgalā!

Iespējams, ka ar koncertiem ir līdzīgi kā ar tekstiem žurnālistikā un literatūrā, — parasti īsināšana nāk par labu. Arī dziesmotais pasākums dažādu iemeslu dēļ, kā dalībnieku slimība, bija kļuvis īsāks un līdz ar to — dinamiskāks. Jā, bija jau žēl, ka neredzējām pa pils skatuvi plivināties mazo fledermausīti Annu no Kolkas koncerta, bet citādi šķiet, ka bija palikuši paši labākie.

Varējām arī salīdzināt dažādus izpildītājus un izpildījumus. Tā Sandra Kokoreviča Harija Zariņa dziesmā *Tu un es* ieslēptās liriski dramatiskās iespējas šoreiz pauda saskanīgā duetā ar sākotnēji iecerēto partneri Jāni

Simsonu. Īstenībā jau pagrūti salīdzināt Jāni ar Valteru Laķevicu, tas būtu kā nostatīt blakus Viktoru Lapčenoku un Ojāru Grīnbergu, — abi taču labi, tikai katrs savā vīzē. Neapšaubāmi, Jānis no slimības bija pilnībā atspirdzis, un, kā dzirdēju kādas skatītājas teikto: redzot, cik Jānis ir maigs un pūkains uz skatuves, pagrūti iedomāties viņa stingrību un bardzību, pildot darba pienākumus... Nu ja, galvenais, lai Jānim nekad nesajuktu dzīve ar spēli.

Saldais ēdiens šoreiz bija noslēguma nu-

murs, ko acīmredzot pēdējā brīdī bija sagatavojuši Evita Ernštreite ar Valteru Laķevicu, izpildot Ulda Marhileviča dziesmu *Mēs varam līdzās būt*. Bet aizstāja tā, ka mute palika vaļā klausoties. Bravo, Evita!

Ar īpašu interesi gaidīju Kolkas vīru ansambļa *Vienreizējā disonanse* (manas smadzeņu darbības īpatnības dēļ šis vārdu savienojums nez kāpēc sauc atmiņā citu nosaukumu — *Mūžīgais unisons*) uzstāšanās. Šoreiz svarīgie vārdi skanēja tā: «Un kompass rāda Dundagu un Kolks'ragu mazliet!» Tātad kompass rādīja pareizi, nekāda magnētiskā anomālija to nebija ietekmējusi, un par to prieks, tāpat par puīšu atraisītību uz novada centrālās skatuves, izspēlējot pat tādu kā mazu teijāterīti, kā smeļies, par to pašu nau-du.

Par skatuvisku azartu uzslava Irinai Mā-

gurei, kas pirmajā daļā itin kā iesildījās kopā ar Rutu Rezongu, *liekot vāzē puķi*, un virsotni sasniedza otrajā daļā, dziedot *Poi, gitara!* Sabalsojumā ar Kolkas spēcīgajiem un artistiskajiem pavadītājmūziķiem — nu riktīgi temperamentīgs čigānu tabora gabals, cik nu es par šādām lietām varu spriest.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu daudz brīvāks uz skatuves kļuvis Mareks Borsuks. Savukārt dzirkstošās vakara vadītājas Baibas Dūdas partneris Aigars Zadiņš, joprojām saglabājis tērpu saskanīgo saspēli, šoreiz darbojās uz pusi mazāk samulsis nekā debijā uz Kolkas tautas nama skatuves. No daudzajām konferansjē vārdu spēlēm un asprātībām lai šie pieminam vienu: ja nākotnē dziesmu koncertam pieteiksies vēl vairāk dalībnieku, būs jāriko atlases kārtas pa ciemiem!

Inovāciju balva Līcis-93 šprotēm

No 11. līdz 15. II Maskavā notikušajā 20. starptautiskajā izstādē *Prodexpo-2013* piedalījās dažādu nozaru uzņēmumi. Inovāciju balvu par labāko zivrupniecības produktu 2013. gadā ieguva Kolkas ceha *Līcis-93* ražotās šprotes — 160 gramu metāla kārbās ar polimēru vāciņiem.

Tādu produkciju cehs ražo tikai gadu, to sūta uz Krieviju, tagad tās ir nopērkamas arī veikalos Latvijā. Ceha vadītāja Regīna Rūmniece uzsver, ka šī ir viena no prestižākajām balvām, un tieši tādas kolciniekiem vēl nav bijis.

Apsveicam visus, kas pie šī sasnieguma pielikuši pūles!

Alnis Auziņš

Agate, Diamanta un Laine iekaroja skatītāju sirdis ar balsu dzidrumu un jaunības svaigumu. Jā, arī ar piederību Dundagai, kas šie, novada centrā, ir tikai pašsaprotami. (Piebildīsim — moments jāķer, kamēr var, kamēr vēl esam pašreizējās robežās, jo nozares ministrija jau atklāj ieceres novadus atkal pārdalīt un apvienot no jauna!)

Savukārt starpbrīdī vakara vadītāji aicināja publiku atvēsināties, apskatoties nupat uzstādīto izstādi mazajā zālē. Pērn Eiropas kultūras mantojuma dienās tapusi ekspozīcija par steķiem, kas bija priecējusi kolčiņus, nu aplūkojama pilī. Saistoši!

Visa beigās — balle, no kuras atskaņas viena aizkavējušamies ballētāja personā bija sastopamas vēl nākamajā rītā.

Aļņa Auziņa teksts un foto

Dundagā

8. III plkst. 19.00 aktiera Andra Bērziņa koncerts. Biļetes iepriekšpārdošanā Dundagas Kultūras pilī vai pa tālruniem 22021270 vai 63237859 — Ls 3, koncerta dienā Ls 4.

6. IV mazo vokālistu konkurss *Cālis un Gailis*. Aicinām cālēnus līdz 6 gadu vecumam un gailēnus līdz 13 gadu vecumam sagatavot 2 dziesmiņas. To palīdzēs jūsu iemīļotie muzikālie pedagogi. Sīkākas ziņas Kultūras pilī vai pa telefoniem 63237859 vai 26148416.

Kolkā

15. III bērnodārza *Rūķītis* 40 gadu jubileja.

Dziedot dzimu

Vienā ritmā

Jauks pārsteigums novada talantu koncertā bija māsu Dīnas un Ilgas Ivanovu uzstāšanās, dziedot dziesmu angļu valodā un ar plastmasas glāzēm saskaņoti sitot ritmu. Priekšnesums pilnīgi atšķirās no citiem. Pajautāju Dīnai par šī numura priekšvēsturi. Jāpiebilst, ka Dīna mācās Dundagas vidusskolas 12. b klasē, Ilga — 5. b klasē.

— Abas ar māsu noskatījāmies filmu *Pitch Perfect*. Ilga vēl vairākkārt internetā klausījās dziesmas no šīs filmas. Reiz skatījāmies abas kopā un pievērsām uzmanību, ka dziesmu *You're Gonna Miss Me* vairāki cilvēki mēģinājuši nodziedāt, izsitot ritmu ar glāzītēm. Kāpēc mēs tā nevarētu? Sākām mācīties — sava prieka pēc. Tobrīd par koncertu nedomājām. Tas bija šā gada sākumā. Vēl iedomājām — iemācīsimies un parādīsim to savai vecmītei, iepriecināsim viņu. Reiz aizgājām pie mūsu kaimiņienes un draudzenes Laines Šmites un parādījām viņai, ko mākam. Laine uzreiz ieteica piedalīties koncertā. Vispirms tam pretojāmies. Mums taču nav tik labas balsis... Bet vēlāk pārdomājām. Kāpēc ne?

— Balsis jums labas. Vai esat mācījušās

mūzikas skolā?

— Jā, abas. Es nomācījos sešus gadus.

— Cik lielas pūles prasīja apgūt šo numuru?

— Sākumā bija grūti, jo nebija īsta parauga. Filmā šo dziesmu dzied un ar glāzītēm ritmu sit viens cilvēks. Diviem ir grūtāk, mums vajadzēja panākt saskaņu. Salikt kopā dziedāšanu un ritmu, tas bija sarežģītākais. Tagad tas ir galvā, uz rokām neskatāmies.

— Vai glāzītes saplīst nevar?

— Tās ir no biezas plastmasas.

— Bet vai kādu citu, pilnīgi atšķirīgu dziesmu, arī tā varētu pavadīt? Piemēram, kādu latviešu tautas dziesmu?

— Mēģinājušas neesam, bet domāju, ka

varētu dažāda žanra dziesmas.

— Jūs esat gana liela ģimene. Vai uz citu gadu nevarētu iestudēt kādu dziesmu līdz-

gā manierē krietni kuplākā sastāvā?

— Par to var padomāt!

Alnis Auziņš

• Dundagas jaunās ritma meistares Ilga un Dīna Ivanovas.

Ineses Dāvidsones foto

Mūžs ar dziesmu

No skatītāju un klausītāju rindām. Tā varētu nosaukt sarunu ar cienījamo Skaidrīti Keheri, kas Kolkas *Krastniekos* dzīvo 40 gadus, izaudzīnājusi 2 dēlus, ir bagāta ar 3 mazdēliem, 1 mazmeitu un 2 mazmazdēliem. Runājāmies pirms koncerta *No sirds uz sirdi* un vairāk par dziesmām, bet Skaidrītes kundze atcerējās arī darba gaitas, pieskāriemies lībiešu tēmai.

Darbs un vēlreiz darbs

Skaidrīte, meitas uzvārdā Petrāvis–Zariņa, ir dzimusi dūmelniece, mācījusies Mazirbes skolā un vēlāk no kolhoza nosūtīta uz Lai-dzes tehnikumu, strādājusi Vīdales kolhozā par siklopu fermas vadītāju, no 1958. gada līdz 1964. gadam Kolkas zivju cehā pie Jevgeņija Morozova, tad atgriezusies Dūmelē, bet kopš 1972. gada dzīvo atkal Kolkā. Strādājusi dārzniecībā un atkal pie zivīm.

Jau 16 gadu vecumā Skaidrīte slaukusi govis un stiepusi 40 litru smagās piena kannas, viegli nav bijis arī zivju cehā. Bet Morozovu sirmā kundze joprojām slavē kā ar izdomu apveltītu vadītāju un cilvēcīgu priekšnieku.

— Ja kāds bija pelnījis rājienu, to iesauca savā kabinetā un nostrosteja, bet nekad cehā visu priekšā. Bija jau grūtības krievu laikos. Bet toreiz ar priekšniekiem varēja aprunāties. Arī Miķeļa Limenta laikos. Kad viņš atbrauca, uzreiz iegāja cehā apjautāties, kā iet. Katrs varēja pateikt, kas uz sirds. Kam tagad ko teiksi?

— Un kā pašlaik dzīvot? Kā jums kā pensionārei paiet dienas?

— Man ir 180 latu pensija. Tas nu būtu labi. Bet, kad iedomājas to šausmīgo nevienlīdzību, ka ir tādi, kam pensija ir tūkstoši, un tādi, kam nav tik daudz kā man...

Es nesūdzos. Vasarā pa savām puķu do-

bēm rušinos. Ar vietējo varu man kā pensi-onārei maz darišanas. Aldis Pinkens visu lai-ku iesaistās ciema dzīvē. Tas man patīk. Kaut vai lielo egli uz gadu miju uztaisīja, pirmo reizi tā bija. Pats tēloja rūķi Gudrinieku, bērni bija sajūsmā! Skaisti bija Lāčplēša dienā — ar karogiem, ar gaismām. Inora Sproģe teica: «Ja Aldis nenāktu talkā, tā nebūtu, mums vienām tas nav pa spēkam!» Bet viņas pašas, Mūzikas skolas meitenes, ir nepārspējamās. Bez viņām mums kultūras dzīves nebūtu. Evita Ernštreite vien ir ko vērtā. Viņa var būt par čigānieti un jau pēc brīža par prince-si.

— Un par to, kas Dundagā notiek, arī kaut cik uzzināt?

— Dundadzniekā visu izlasu.

— Par ko mums vairāk rakstīt, par ko — mazāk?

— Viss ir labi. Es tikai domāju, ka tās mil-zīgās varas maiņas neder. Kļūdās jau visi, ne-kļūdās vienīgi tas, kas stāv malā. Arī Kolkā ir tādi, kas visu noliek. Neapmierināti, kad uz-stājas mūsu pašdarbnieki, — kas tie tādi ir? Ja atbrauc no malas, tad atkal slikti, jo — bi-ļetes jāpērk. Tad kā būtu labi? Un visvairāk runā tie, kas paši nekur nepiedalās.

No lībiešu saknes

— Darbojos Kolkas lībiešu grupā. Cik es-

mu varējusi, tik darījusi. Nu jau gadi... Mana tēva Eduarda Petrāvis–Zariņa tēvs bija tīrs lībietis. Paps arī prata valodu, daudz dziesmu mācēja. Biju maza meitene, kad Lībiešu tautas namu iesvētīja. Tad, 1939. gadā, notika īsti lībiešu svētki! Jau krietni vēlāk sevī nodomāju: toreiz lībiešu valoda skanēja vai-rāk nekā latviešu.

Mēs jau tādi lībiešu pēcteči esam. Valodas nav! Agrā bērnībā dzirdēju vīrus Saunagā sa-runājamies, — mans tēvs bija saunadznieks. Neko nesapratu, tik ziņkāre. Kad man bija jau kādi 7 gadi, tad gan nojautu, par ko runā-ja. Ja man paps tik agri nebūtu aizgājis, var-būt valodu zinātu.

Vēl brīnījos par vēju apzīmējumu jūrā. Nordvesti un zīdvesti! Cik tad to vēju ir? Ma-na papa tēvs bijis tālbraucējs kapteinis. Vi-ņam bija palikuši lieli karodziņi no zīda, ar visādām svītriņām, katram sava nozīme. Ar tiem kuģinieki bija sarunājušies. Tur vaja-dzēja būt gudrībai!

Ar dziesmu pa dzīvi

— Pērn palika 15 gadi, kopš dziedu Kolkas pensionāru ansambli *Sarma*. Vēl nodziedāju 18. novembrī un nospriedu, ka nu jau būs jā-met miers.

Mūžs ar dziesmu ir saistīts. Mazirbes sko-lā Rūdolfs Ermanbriks lika daudz dziedāt. Di-vi kori bija — mazais un lielais. Pēc tam Lai-dzē dziedāju meiteņu ansambli, apbraukāju kolhozus uz vēlēšanām, atskaites sapulcēm, vēlāk darbojos Vīdales ansambli.

Kad 1972. gadā atnācu uz Kolku, satiku Er-manbriku uz ielas. Viņš tad bija Mares diri-ģents. «Tu arī Kolkā? Trešdienas vakarā mē-ģinājums, tad tu arī esi!» Es laikam joprojām jutos ka skolniece, tāds respekts. Nevarēju atteikt. Bet patika jau dziedāt arī.

1976. gadā Kolkā par diriģenti atnāca Inā-ra Kivila no Rojas. Tad Ermanbriks apmierināts teica: «Nu varu mierīgu sirdi kori atstāt prasmīgās rokās».

Ansambli *Sarma* Inora ir ļoti iejūtīga vadītāja. Varbūt ar mums reizēm ir grūtāk nekā ar bērniem, bet viņa to neizrāda.

— Kādu komponistu dziesmas jums sirdij tuvākas?

— Pārsvārā Raimonda Paula. Man nepa-tīk, ka vecās dziesmas pārgroza. Paula dzies-mām jāpaliek tādām, kādas tās ir! Tas pats ar tautas dziesmām. Tās nāk no senču senčiem, kādas tur apdares? Vēl tagad atceros, kā *Ma-rē* dziedājām *Pūt, vējiņi!*. Tā melodija ieskanējās kaut kur pavisam tālu, vārdi mainīti... Ne-varēja iejusties!

— Tai dziesmai gan ir varianti...

— Un kā tagad Igaunų ģimenes ansamblis dzied? Vienu dienu klausos: pieteic *Sidraba vītolu*. Senlaiku dziesma no manas jaunības. Mīļo stundiņ! Melsilā bija tāds Vilis Janjons, nu jau miris. Viņš ir tās dziesmas mūzikas un vārdu autors. Igaunų izpildījumā pēdējā pan-ta vispār nav. Un vārdi grozīti. Dzied par

Lielupes dzidrajiem ūdeņiem, bet tur Liel-upes vispār nav! Es zinu tāpēc, ka tā bija man jaunība. Melsilā gāju uz ballēm, Janjons va-dīja arī nelielu kapelu. Visi teica: «Janjonam atkal jauna dziesma!» Kā pirmo valsi spēlēja *Sidraba vītolu*. «Viņš savus zarus noliecis / Pār dzidrajiem upes ūdeņiem, / Un vakarā,

• *No Dziesmu svētku laikiem. Blakus attēlam ir teksts: «Ja tev ir divi klaipi maizes, vienu iemaiņi pret dziesmu. Maize baro miesu, dziesma — dvēseli».*

Foto no S. Keheres albuma

kad jau krēslojot sāk, / Tad daiļajā meitene šurpu nāk, / Tā mīļi vītolam pieglaulās / Un senajās atmiņās kavējas. / Ak, sirmās vītol, kam klusē tu / Par puisēnu skaistu, ko mīlē-ju». Bet Igaunų dzied nevis «par puisēnu», bet «par meiteni». Nu mīļo stundiņ! Vai tad tiešām nekādas domas nav? Es tā varu ņem-ties par to!

— Tas nozīmē, ka jūs tas saista! Un kā ar dziesmu kariem, dziedošajām ģimenēm, Ei-rovīziju?

— Eirovīzijas dziesmas man nepatīk. Vairs tik labi arī nedzirdu un neredzu. Paliek radio. Tas man visu laiku ieslēgts. Man patīk agrāko laiku dziesmas. Pēc kara... Bēniņos ar draudzeni atradām patafonu, *Bellacord* plates un kastītes ar adatiņām. Atspere gan patafo-nam bija īsa. Nevarēja visu plati līdz galam izspēlēt, beigās ar pirkstu pagrieza. Kaut ko dzirdēt varēja, un bijām priecīgas! Un pašām galvenais bija dziedāt. Lustīgās mašīnbālēs Dūmelē vīri spēlēja kārtis, mēs, jaunieši, otrā istabā dancojām. Allaž kāds uzsauca: «Kas ir, kur tad meiteni, vai tad dziesmas šovakar nevienas nebūs?» Un mēs bijām dūšīgas dziedātājas.

Nobeigums 3. lappusē.

• *Dziesmu gars turpinās! Mazmazdēls Miks spēlē, vecvecmāmiņa Skaidrīte klausās.*

Alda Pinkena foto

Dziedot augu

Koncerta aizkulisēs

Kas gan var būt saistošāk, kā uzzināt to, kas parasti paliek publikas acīm un ausīm apslēpts! Pavērt priekškara maliņu... Taisnība, šoreiz, rakstot par novada dziedošo talantu koncertu sagatavošanas darbu, uzsvāru likām uz pēdējo vārdu. Nebūtu talantīgi un pašaieliedzīgi strādāts, nebūtu skaistā dziesmu vakara, kas Kolkas tautas namā pulcēja nepieredzēti pārpildītu zāli. Mani sarunu biedri abu koncertu starplaikā — Kolkas radošā grupa: Inora Sproģe, Evita Ernštreite, Dzintra Tauniņa un Aldis Pinkens.

— **Koncerti Dundagā un Kolkā notiek trešo gadu. Kā viss sākās?**

Inora: — Dundagā kultūras dzīves rīkotājas ieceri bija izauklējušas un uzrunāja mūs, ka jāapvieno spēki un jāsarīko koncerti abās vietās.

— **Kā to visu dabū gatavu?**

Inora: — Vispirms kopīgi izdomājam koncerta kopējo tēmu. Pirmajā gadā bija mīlestība, pērn — kino un teātris, šoreiz — brīva izvēle. Tad izsludinām pieteikšanos. Daļa paši atsucas, daļu uzrunājam. Kāds arī atsaka.

Dzintra: — Ēninu Dāvidsoni uzrunājām jau pērn.

Inora: — Šogad viņa piekrita, un tas mūs patīkami pārsteidza. Par to paldies Regīnai Rūmniecei! Bija arī tādi, kas prasīja: «Vai tad man šogad nebūs jādzied?» Vispār novēroju aizvien lielāku atbildību un centību no dalībniekiem.

— **Vai negadās tā, ka piesakās cilvēks, kam ļoti patīk dziedāt, bet jūs uzreiz saprotat — tas ir galīgi šķērsām?**

Inora: — Nē, tā nav.

Evita: — Un, ja būtu, tad mēs viņam ieiektu repot. Nevar jau dzīt mājās!

— **Bet vai nav tā, ka cilvēks iedomājies ko savu, bet jūs jūtat — viņam pietāvētu cita dziesma?**

Inora: — Protams, palīdzam izvēlēties. Domājam arī par to, kā publika uzņems. Valteram Laķevicam ieteicām citu dziesmu. Viņš piekrita. Diamanta Duplava gribēja dziedāt Antras Stafekas *Vētru*. Sapratām, ka *Dūdieviņš* viņai labāk skan. Un uz *Dūdieviņu* viņa bija gaidījusi trīs gadus. Kad Ilze Soja un Inese Radele atnāca pie manis mājās, viņas nodziedāja piecas dziesmas katra. Kopīgi nospriedām, kas kurai ir piemērots.

— **Labi, repertuāru izvēlaties. Kas tālāk?**

Turpinājums no 2. lappuses.

— **Ko jums nozīmē koncerts *No sirds uz sirdi*? Vai jūtat kādam līdzī?**

— Ļoti labs pasākums. Protams, esmu par Ilzīti Soju. Kopā dziedāts kori un ansamblī. Kā Inora saka: Ilze ir staigājoša enciklopēdija.

— **Arī es to varu apliecināt.**

— Tas mums abām: vecās dziesmas ir ieliktas uz mūžu. Nē, ir jau jaunajiem komponistiem labas dziesmas. Bet reizēm jocīgas. «Jūra līdz ceļiem, jūra līdz ceļiem, / Saule kā silķe ar kartupeļiem». Melodija būtu skaista, bet kas tie par vārdiem? Mīļo stundiņ!

— **Diez kas nav. Bet veclaiku dziesmās arī mēdz būt visādi. «Nekas nav tik foršs / Kā kartupelis un dorš», un tālāk dzied par mīļu meiteni. Vai arī nav drusku dīvains salikums? Tikai sena un pierasta dziesma.**

— Jā, tā gan ir.

— **Jūs esat piedalījusies vairākos Dziesmu svētkos. Kas palicis atmiņā?**

— Jā, esmu dziedājusi četros svētkos. Pirmie iekrita Dziesmu svētku simtgadē 1973. gadā. Gājienus kā šodien atceros! Un krāšņos tērpus! Tas atsver mēģinājumus un milzu karstumu. Atceros, vienos svētkos Rīgā ejam lībiešu tautas tērpos ar visām važiņām. Te pienāk klāt onkulis gados ar baltu bārdi un saka: «To jau sen teica, ka Kolkā ir jūras laupītāji, kas kuģus aplaupījuši un zeltu kāpās norakuši. Bet šorīt skatos — nu tas zelts ir pacelts, un viņi to savām sievām pielikuši!»

Alnis Auziņš

Inora: — Nošu grāmatās, internetā sameklējam konkrētās dziesmas pieejamās versijas un kopīgi izlemjam, kurš stils un tonalitāte piemērotāki. Tad jau saprotams, kā veidot pavadījumu. Fonogrammas veidošana sintezatorā vienai dziesmai reizēm aizņem divas dienas.

— **Koncertā dzirdējam gan fonogrammas, gan dzīvo pavadījumu. Kas to nosaka, kādas ir atšķirības?**

Inora: — Pirmajā reizē izmēģinām, kā labāk — ar gatavu fonogrammu vai tomēr ar klavierēm, akordeonu, ģitāru. Žēl, ka Kolkā vairs nedzīvo *Jūrkant's* basģitārists Raivo.

Aldis: — Kā to visu dabūt kopā, tas man nav skaidrs. Cik reižu pārraksta fonogrammas! Mums koncertā *dzīvā* pavadījuma bija diezgan daudz. Lielā mērā koncerta *flingu* dod nopietnais muzikālais pamats.

Evita: — *Dzīvajā* var spēlēt ātrāk vai lēnāk — pēc izjūtas un vajadzības.

— **Kā vieglāk ir dziedātājam?**

Inora: — Ar fonogrammu ir grūtāk. Īpaši, ja ir ritmiski sarežģīta dziesma. Pietiek par vienu takts daļu ātrāk iesākt, un tur vairs neviens neko nevar palīdzēt. *Dzīvajā* var pielāgoties. Arī Kolkas koncertā dziedātājiem gādījās dažas kļūmes, bet kopumā nekas nenojuka.

— **Man šķita, ka jūs kā fona dziedātājas numuru neuzbāzīgi papildinājat, un tas ir ļoti mīli. Kur nu vēl aktieriskā piešprice!**

Evita: — Jā, šovs bieži vien ir vajadzīgs. Bet pārsvarā piedziedājam, lai kuplinātu priekšnesumu.

— **Un Oskars Sproģis ar tauri bija labais!**

Aldis: — Emīls Bogdanovičs un Andris Pūpolbergs ar ģitāru arī bija labi.

— **Cik ilgs laiks pagāja mēģinājumos? Un vispār — no sākuma līdz Kolkas koncertam?**

«Esam atraktīvi, saliedēti, dziedoši»

Tā par saviem meistariem un laboratorijas darbiniekiem teic *Līcis*–93 Kolkas ceha vadītāja Regīna Rūmniece pēc uzvaras dziedošo talantu koncertā Kolkā. No *Līcis*–93 pavisam redzējām trīs priekšnesumus. Ko Regīnai un viņas kolektīvam nozīmē dziesma, kā tapa šis uzstāšanās, to jautāju laureātei.

• *Regīnas Rūmnieces solo, izpildot Labvēlīgā tipa dziesmu.* Baibas Šuvcānes foto

Inora: — Pavisam piecas nedēļas. Vispirms cilvēki piesakās, tad kamēr *aptaustās* par dziesmām, kamēr atrod pavadījumu...

— **Jūs sagatavojat visu koncertu, arī dalībniekus no Dundagas. Vai pēc tam neprasās atvaļinājums?**

Inora: — Pēc šiem koncertiem tiešām esam pilnīgi izpumpējušās, bet tas ir darbs, kas mums patīk un sniedz gandarījumu. Mēs vienlaikus esam kultūras darbinieki un mūziķi, kas savā ziņā ir liels pluss, bet pasākumos tā ir dubulta slodze.

— **Cik daudz koncerta ieceri patraucēja slimošana?**

Inora: — Saslima Jānis Simsons.

— **Tas nozīmē, ka Sandra Kokoreviča Kolkā palika bez partnera un Valters pēdējā brīdī ielēca duetā?**

Dzintra: — Pēdējā dienā! Vispirms no rīta ar Inoru mācījās, tad vienreiz pēcpusdienā samēģināja ar Sandru.

— **Vai pārsvarā piesakās vieni un tie paši izpildītāji?**

Inora: — No Kolkas — jā. Dundagai bija mainījušies. Ļoti pārsteidza Dundagas meitenes: Agate, Laine, Ieva, māsas Ivanovas. Visi četri bija ļoti labi priekšnesumi.

— **Aldi, tu priekšā sēdi ar diezgan svarīgu izskatu...**

— Tas tik tāds iespaids.

— **Tu esi gaismu mākslinieks? Jeb apgaismotājs?**

Aldis: — Ar gaismām ņemos. Pirms diviem gadiem īpaši daudz variantu nebija. Ne nau-das, ne tehnikas, ne saprašanas, viss pašiem jādara. Spontāni sanāca. Kolka vienmēr ar saviem resursiem iztikusi.

— **Bet jums jau ir labi resursi!**

Aldis: — Jā. Ja nebūtu trīs Mūzikas skolas meiteņu, tad mums tāda koncerta nebūtu.

Inora: — Šogad pirmo reizi pieaicinājām apskatītājus no malas.

Aldis: — Pašiem tas kļuva pārāk sarežģīti.

— **Tik pārpildīta zāle laikam nav bijusi pat uz valsts svētkiem? Cik ļaužu pavisam pulcējās?**

«Esam atraktīvi, saliedēti, dziedoši»

Tā par saviem meistariem un laboratorijas darbiniekiem teic *Līcis*–93 Kolkas ceha vadītāja Regīna Rūmniece pēc uzvaras dziedošo talantu koncertā Kolkā. No *Līcis*–93 pavisam redzējām trīs priekšnesumus. Ko Regīnai un viņas kolektīvam nozīmē dziesma, kā tapa šis uzstāšanās, to jautāju laureātei.

— Kolektīvu pati esmu izveidojusi. Jau 13 gadus kopā strādājam un atpūšamies, braucam ekskursijās un sportojam nozares sporta sacīkstēs. Arī dziedam. Pirms pāris gadiem Kolkā koncertā *Dziesma manai paaudzei* dabūjām pirmo vietu. Piedalījāmies arī pirms diviem gadiem. Pie manis mājās esam mēģinājuši. Kolciniekiem mūsu uzstāšanās nebija pārsteigums.

Šogad uzaicināja tautas nama vadītāja Inora, sakot «jūs mums esat vajadzīgi», un tad mēs ar prieku gatavojāmies. Mēģinājums jutām lielu Inoras un pārējo tautas nama meiteņu atsaucību. Paldies par sadarbību un ieguldījām pūlēm!

— **Kā izvēlējāties savas dziesmas? Kaut vai *Po Donu gulajet*!**

— Pati esmu dzīvojusi Latgalē un Vidzemē, bērnībā — Lodes ciematā, un tur rūpnīcā strādāja daudz krievu. Dzirdēju viņu dziesmas. Krieviem tās ir ļoti skaistas. Tagad dzīvoju kaimiņos Ēninai Dāvidsonei, eju pie viņas uz jubilejām. Viņa arī ļoti pārzina krievu dziesmas. Tā nu mēs abas jau bijām sadziedājušās! Vēl pieaicinājām Ēninas radinieci Anitu Kuzminu.

— **Un kā ar *Labvēlīgā tipa* dziesmu?**

— Koncertā *Līcis*–93 kolektīvu, arī mūsu

• *Inora Sproģe koncertā Kolkas tautas namā.*

Baibas Šuvcānes foto

Aldis: — Pat uz *Kolka Cool* tik daudz nebija!

Inora: — Pārdotās biļetes — 280, dalībnieku — ap 80.

Evita: — Plus vēl pirmskolas vecuma bērni un «bezbiļetnieki», kam zālē nebija vietas un kas skatījās koncertu no priekštelpas, tāpat kopā ap 400.

Dzintra: — No Dundagas bija autobuss, bija skatītāji no Mazirbes, no Ventspils.

— **Pasākums bija garš, bet ne mirkli ne-jutos garlaikots.**

Inora: — Jo vairāk dalībnieku, jo interesantāk, un vienreiz gadā var arī pastāvēt kājās. Salīdzinājumam — jaunāko latviešu filmu, *Sapņu komanda 1935*, noskatījās 14 cilvēki...

Evita: — Diemžēl nenāk arī uz labu mūziķu — viesmākslinieku — koncertiem. Toties pašu ļaudis nāk skatīties un klausīties!

Alnis Auziņš

līnijdejojotājas, varēja redzēt, izpildot *Mīlas tuknesi*. Gatavojoties sākumā spriedām, vai šajā numurā labāk neizmantot *Labvēlīgā tipa* dziesmu. Nespējām izlemt. Vienā mēģinājumā tautas namā iedziedājos pa visu zāli Freda dziesmu. Inora uzreiz to uztvēra: «Pamēģini vēlreiz! Drusku pārveido balsi!» Tā kā būtībā tā ir Inoras ideja. Viņa mani ievilkta tajā afērā.

— **Labā afērā!**

— Tālāk jau pašas izdomājām, kā saģērbties, ko un kā darīt. Zinājām, ka Kolkas publika alkst kaut ko neordināru, jautru. Tautas namā mazāk mēģinājām, vairāk cehā — pārtraukumos. Tas ir radoši, tad cits citu papildina ar idejām.

— **Tēlā jūs iejutāties lieliski. Bet vai nebija tomēr grūti par to izšķirties, jo ikdienā esat ceha vadītāja?**

— Jā, kaut kam bija jāpārkāpj pāri. Pēc koncerta izjutu prieku, ka cilvēki mani redz pilnīgi citā darbības laukā.

— **Jūs ar to arī vinnējāt.**

— Taisnība, publiku paņēmām ar šovu. Apzinos, ka bija daudz citu spēcīgu izpildītāju un labāk nodziedātu dziesmu. Iepriecināja, ka zālē redzēju kolciniekus, dundadzniekus un arī mazo jūrmalas ciemu iedzīvotājus.

— **Kas jums pašai patīk no dziesmām?**

— Esmu 15 gadus dziedājusi *Marē*, piedalījusies četros Dziesmu svētkos. Neesmu īpaša estrādes cienītāja, patīk klasiskās kora dziesmas, kā *Saule, Pērkons, Daugava*.

Alnis Auziņš

Ciemos

Sīkrags

Turpinājums. Sākumu skatīt 2012. gada decembra numurā.

Atceramies piedzīvojumus ar robežsargiem. Ar suņiem un bez. Un pieminam lībiešus ciemā, kurā vēl pēc Otrā pasaules kara skanēja dzīvā lībiešu valoda.

Piedzīvojumi ar robežsargiem

— **Kaimiņš jūs bija nostučījis... Bet iepriekš jūs teicāt, ka agrākos laikos esat draudzīgi sadzīvojuši.**

Vilis Priede: — Nu ja. Man netīk aprunāt, bet... Mēs taču kopā esam strādājuši, sēdējuši, sprieduši, šņabi arī iedzēruši. Un tad vienreiz aizgāja pat tiktāl, ka man gandrīz *propusku* [atļauju] noņēma nost, un bez tās jau jūrā netika! Un par ko? Par sīkumiem. Reiz bijām ar motorlaivu aizbraukuši uz Lūžņām. Braucām mājās. Laivā vēl Alberts Ernštreits un Harijs Kreicers. Redzam — kaut kas peld, tāda kā maza bāka. Smags nav, ieceļam laivā. Slēgta bāciņa no metāla. Labi, nonāks malā un robežsargiem pateiks. Ir jau vēls, tumsa. Un vīri to bāciņu sāk jaukt ārā. Alberts sāk, Haris palīdz, kā mazi bērni. Izrādās, tur ir tikpat kā radio, vai nu lokators, vai nu uztvērējs. Nu jau robežsargiem vairs nevar teikt! Labi, aizejam katrs uz savām mājām. Bet Alberts aizgājis pie tā mana kaimiņa. Un tam bija tāda mode: polšs galdā, aprunāsies! Tas ir, lai uzzinātu, ko ļaudis domā. Alberts arī ņēmis un izstāstījis par atradumu. Kaimiņš uzreiz piezvanījis robežsargiem. Toreiz Picelcelms bija zivju inspektors. Viņš bija uzzinājis, ka man grasās atņemt *propusku* par to, ka neesmu par mūsu atradumu ziņojis. Viņš man ieteica pašam aiziet uz *zastāvu* un visu izstāstīt. Es tā arī izdarīju. Tā nu mums iznāca, mēs atvainojamies... Nu labi. Beigās pat dabūju uzslavu, lai tik dzīvojot tālāk godīgi.

Un ne jau mani vienu tas kaimiņš nostučīja.

— **Vai *propusku* deva uz zināmu laiku?**

V.P.: — Nē, pastāvīgu. Bildīte bija virsū. Bija jau pārbaudīts, ka ārzemēs nav radu. No Miķeļtorņa tāds Kaspars 1953. gadā kādu gadu tik nozvejoja. Viņam atņēma *propusku*. Esot kara laikā bijis vadošos amatos. Kāds bija nostučījis, un cilvēkam cauri.

Vēl Haralda Anzenava tēvam neatļāva zvejot, tas arī laikam bija tā paša kaimiņa pirksts. Anzenava tēvs pārcēlās uz Carnikavu un tikai vecumdienās te atgriezās.

— **Bet citādi ar robežsargiem strīdu nebija?**

V.P.: — Gadījās visādi. Reiz kopā ar Arnoldu Anzenavu un Haraldu Buli iedzērām šņabi, un pietrūka. Nospriedām braukt uz veikal Mazirbē — ar laivu! Pa jūru jau bija tikai kādu 20 minūšu brauciens. Labi, braucām. Tuvojamies steķiem, redzam — skrien pretī robežsargi, automāti nost no pleca, jau dzirdam, ka noņem drošinātājus, — tūlīt šaus! Bulis kaut ko nelabu latviski pateica, šie saprata, un beigās mēs tā vien tikām sveikā

cauri. Mazirbē zastāva priekšnieks Vladislavs Žukovskis mūs labi ieredzēja.

Tad atkal tāds notikums — ap 1984. gadu. Tad mēs bijām klāt *Bangas* kolhozam un zvejojām pie Lielirbes. Reiz man atbraukusi līdzī sieva. Abi ejam uz jūrmalu, pēkšņi dzirdam: aiz muguras troksnis: brikš, brākš, zari lūst! Skatāmies — robežsargi skrien, ko jaudā, cepures nost, galvas slapjas, suņi arī līdzī. Ko viņi ķer? Izrādās, mums dzenas pakaļ. Man pase ir, *propusks* ir, bet viņi neko par to neiztaisa, — atņem dokumentus un liek sekot. Jābrauc uz *zastāvu*. Aizejam pie viņu automašīnas, — robežsargi to nekādi nevar iedarbināt. Bet mans mocis iet. Nu mēs abi ar Zigrīdu braucām uz *zastāvu*. Aizbraucām, bet tur nesaprot, ko mēs gribam. Tā un tā, mums lika robežsargi. Kur viņi ir, tie robežsargi? Nu, palika jūrmalā, nevar autiņu iedarbināt. Dokumenti arī pie viņiem... Šie atbrauca pēc krietnas pusstundas.

• *Sīkrags, 2011. gada septembris.*

Ivara Abaja foto

Sadzīve krievu laikos

— **Vai zirgi vēl bija arī jaunākos laikos?**

V.P.: — Zirgi bija, turēja tepat stallī, bet piederēja zvejnieku kolhozam. Ja kādam zirgu vajadzēja, aizgāja pie brigadiera, tev izrakstīja uz to dienu un iedeva. Pēc tam kolhozam samaksāja.

— **Kādas sekas bija 1969. gada vētrai?**

V.P.: — Ūdens bija līdz kāpām. Mežu izgāza pamatīgi. Vienai kūtij jumtu norāva. Es vētras dienā ārdīju vienai ēkai spāres nost,

• *Pie atjaunotajiem steķiem Vecvalku suns Leda un ciemos atbraukušie bērni. 1986. gads.*

Foto no V. Priedes albuma

man izsita naglu caur kāju. Meža postījumus sakopa gučuļi. Ar visu tehniku bija šurp.

— **Vai padomju laikos te vienīgo iztiku deva jūra?**

V.P.: — Vasarā jūra, ziemā — piemājas

dagu.

V.P.: — Laikam 60. gadu sākumā uzcēla uguņbāku.

Ar mazbānīti līdz Ventspilij bija 4,5 stundas ko braukt. Biļete bija lēta, vai rublis bija, vai nebija? Cik maksāja pirms kara, to nezinu. Pirms 60. gadiem Sīkraga staciju pieturvietu pārcēla tuvāk. Dzelzceļnieki to nojauc un aizveda uz Ventspili, kad vēl dzelzceļš darbojās. Bija laba guļbūve, no apaļkokiem, labiem materiāliem.

Rasma Sakne: — Nojauc 60. gadu sākumā. 1962. gadā aizgāja pēdējais reiss. Tagad tur ir piemiņas plāksne.

Jaunklāvos mājas grāmata no 1946. gada pierakstīta raiba. Te bija mainījušies visvisādi, dzīvojis arī Sīkraga fabrikas direktors Vladimirs Drišļjuks.

Lībieši

— **Vai jūsu bērnībā, agrā jaunībā te lībieki vēl runāja?**

H.P.: — Pēteris Biezbārdis no *Pentēm* lībieki runāja, Cerbahi, Sproģis — simtprocentīgi. Mana mamma, lībiete, nerunāja lībieški. Tēvs bija puslībietis, viņš runāja, arī ar savu mammu. Mājās savā starpā — latviski. Bet jūrmalā — tur jau citādi nerunāja kā lībieški!

Tepat netālu bija trīsklasīgā skola. Visi sēdēja vienā istabā. Lepste mācīja lībiešu valodu, mācītājs — reliģiju. Es pēc 3 klasēm gāju Mazirbē, dzīvoju internātā, kas vēlāk nodega. Katram sava kastīte bēniņos bija, maizīte, speķītis.

— **Vai 50. gados Sīkragu vēl varēja saukt par lībiešu ciemu?**

H.P.: — Jā, vēl varēja.

— **Un tad ļoti pēkšņi tas izbeidzās. Pazu-
da dzīvesveids, vai tā?**

H.P.: — Cilvēki aizgāja prom. Vecie noma. Fabrikas laikā ienāca svešie, arī krievi.

V.P.: — Arī vēl pēc kara jūrmalā pārsvarā tikai lībieši runāja. Vecie lībieši vēl bija dzīvi. Mūsu mājās runāja latviski. Bet, kad atnāca kāds kaimiņš, tad — lībieši. Es, maza puika, jau ātri uzķēru.

Bet tad vecie sāka aiziet prom, kas pensijā, kas nomira. Te vietējo vairs nebija. Citi atnāca šurp — no Dundagas, vēl no citurienes. Pie Miķeļtorņa aizliedza zvejot. Jā, tā bija, vēl kāda veca tantiņa lībieški runāja...

Sīkrags tulkojumā no lībiešu valodas esot «cūku ceļš».

Alnis Auziņš

Autors saka lielu paldies par atbalstu raksta tapšanā Ivaram Abajam, Vilim un Zigrīdai Priedēm, Harijam un Lidijai Priedīšiem un Rasmai Saknei!

Nobeigums sekos

• *Sīkraga kapi mūsdienās. Uz Biezbāržu dzimtas kapakmens augšējā rindīnā (iespējams, ka vīra) vārds un uzvārds rakstīts lībieši, apakšējais (sievas) — latviski.*

Ivara Abaja foto

Mēs un internets

27. II Dundagas centrālās bibliotēkas vadītāja Ruta Emerberga, atsaucoties aicinājumam piedalīties Drošāka interneta dienās, rīkoja diskusiju. Latvijā šim pasākumam jau 10. jubileja, bet mūsu bibliotēka tajā iesaistījās pirmoreiz.

Drošāka interneta dienās piedalījās mūsu vidusskolas jaunieši, pašvaldības pārstāvji, viesi — Ventspils digitālā centra (VDC), laikraksta *Talsu Vēstis* (TV) pārstāvji un Talsu televīzijas (TTV) direktore Sanita Liepiņa, kā arī citi interesenti. Teju 20 cilvēku pasākumu vadīja Ruta, uzsverot, ka šeit neviens nav ieradies, lai citus mācītu, bet lai brīvi jautātu un ierosinātu. Vispirms VDC, Ventspils pašvaldības finansētas iestādes, darbinieks Edgars Šifers priekšstādē *Internets, vide, kurā visi ieraksti un visas darbības tiek saglabātas un Interneta lietotāja anonimitātes izsekojamība* pastāstīja, kā darbojas VDC. Edgars uzsvēra: «Lai arī lietotājiem šķiet, ka viņi ir anonīmi, cilvēka darbība internetā ir izsekojama». Izvērsās diskusija par Latvijas interneta vidi. Gunārs Laicāns norādīja, ka portāla *delfi.lv* komentāri pilni ar rupjībām un agresiju. Edgars atzina, ka tā tiešām ir. Portālā *delfi.lv* gan ir liela komanda, kas komentāriem seko līdzi, ir arī podziņa *Ziņot tautas policijai*. Tiklīdz to nospiež, administratoram pienāk šī ziņa. Tādos gadījumos var nobloķēt IP adresi — ciparu virkni, kas unikāla konkrētajam interneta pieslēgumam. Tomēr, ja cilvēks ir agresīvs, viņš atradīs citu datoru. «Cīņa ar agresiju nebeigsies», secināja Edgars. «Varbūt agresija ir mūsu nacionālā īpatnība?» minēja Lauris Laicāns. Savukārt Gunārs uzskatīja, ka internetu izmanto kā vietu, kur «nolaist tvaiku». Ruta nepiekrita bieži dzirdētajam izteikumam, ka labāk izlādēties internetā nekā darbavietā vai mājās. Tas nav attaisnojums paust rupjības, pieaugušiem cilvēkiem sevi psiholoģiski jāsavāc citādāk. Ernests Salcevičs sacīja, ka daudzi jaunieši izdarījuši pašnāvības, izlasot komentārus. Ruta uzsvēra, ka tieši tāpēc viņa aicina bērnus un jauniešus nepalikāt vieniem ar komentāru radītājam sajūtām, bet runāt par tām ar vecākiem un skolotājiem. Tas, kas notiek internetā, ir līdzvērtīgs īstenībai. TV žurnāliste Krista Tropiņa pastāstīja, ka avīzes *tviterī* atsauksmes nav tik indīgas, bet, uzklusot telefona zvanus avīzes sadaļai «Kas uz sirds, lasītāj?», *melnajās dienās* nākas dzirdēt agresīvas atsauksmes ne tikai par rakstiem vien...

Bāriņtiesā

Arī novada Bāriņtiesa atskatās uz pagājušo gadu.

Pērn par 11 ģimenēm, kurās aug 23 bērni, saņēmām informāciju, ka ģimenē nepietiekami nodrošina bērna attīstību un audzināšanu. Darbā ar šīm ģimenēm ir iesaistījušies Sociālā dienesta speciālisti, Dundagas vidusskolas un Kolkas pamatskolas sociālie pedagogi, psihologs, pašvaldības policijas inspektors, valsts policijas pārstāvji, ģimenes ārsti Kolkā un Dundagā.

Vairākas ģimenes ir aktīvi sadarbojušās ar institūcijām, un bērni palikuši vecāku aizgādībā, bet 7 vecākiem — 3 tēviem un 4 mātēm — Bāriņtiesa bērna aprūpes tiesības atņēma. Tie ir 9 bērni, kuri cieta no vecāku pienākumu nepildīšanas. Bāriņtiesas priekšsēdētāja 2012. gadā pieņēma 3 vienpersoniskus lēmumus atņemt aprūpes tiesības vecākiem, jo bērniem, atrodoties vecāku aprūpē un uzraudzībā, viņu dzīvība, veselība un attīstība bija nopietni apdraudēta. Ne vienmēr tikai pārmērīga alkohola lietošana traucē vecākiem rūpēties par bērniem. Gadās, ka vecāki izvirza bērnam prasības, kas neatbilst viņa vecumam, piemēram, nepilnus 13 gadus vecam bērnam ir jāpieskata mazie brāļi un māsa, 7 gadus vecam zēnam pašam jā rūpējas par savas istabas apkuri, bērni paši gatavo ēdienu, gādā par siltumu, jo māte kopā ar bērniem pavada vienu nakti nedēļā. Vecāki

TTV direktore uzskatīja, ka tipiskākais komentētājs ir domes darbinieks. Viņš sevi nodod ar informāciju, ko neviens cits nevar zināt. Sanita ir par komentāriem, jo tur var uzzināt lietas, lai mainītu kāda rīcību.

Ansi Rodertu interesēja, kā tehniski var filtrēt agresīvos komentārus. Edgars atbildēja, ka automatizēt var visu, bet — mums tomēr ir vārda brīvība. Tāpat, kaut ko automatizējot, risina konkrēto problēmu, bet komentētājs izdomā, kā to apiet. Alnis Auziņš un Aldis Pinkens atzina, ka cilvēki tomēr ir radošāki par modernajām tehnoloģijām...

Ruta izteica prieku par aptaujas *Mana uzvedība internetā* rezultātiem, ko apkopojusi pēc 3.–6. klašu skolēnu anketēšanas. Labi ir tas, ka 45% šo skolēnu materiālus mācībām meklē internetā, 67% bērnu apgalvo, ka vecāki zina, kuras interneta vietnes viņi apmeklē, 57% skolēniem ir skaidrs, ko darīt, ja saņem aizvainojošus komentārus. Gandrīz visi aptaujātie arī zina no galvas savas paroles.

Sarunā par Dundagas novada pašvaldības interneta lapu Ernests to atzina par nepārskatāmu. Santa Namsone teica, ka komentārus raksta portālos *twitter.lv* un *draugiem.lv*. Ja interneta lapā ievietotu vairāk rakstu par skolu, kas lasāmi *Dundadzniekā*, varētu komentēt arī tos. Lauris sacīja, ka šī lapa mainīsies. Atzinību par Kolkas pagasta interneta lapu saņēma Aldis.

Tālāk saruna ritēja par Dundagas pašvaldības interneta lapas «pirmo» un «otro» forumu. Kā pastāstīja Lauris, pirmais radās tāpēc, ka visu nav iespējams ielikt avīzē, turklāt internetā viss notiek ātrāk. Taču forumu atvēra tad, kad vēl nebija izstrādāti noteikumi. Gunārs uzskatīja, ka tos varēja uzrakstīt arī vēlāk, neslēdzot forumu. Ansis izteica vēlmi pēc foruma, kas būtu radīts uz tāda pamata kā *manabalss.lv*. Savukārt Aldis pauda pārliecību, ka pašvaldība ar to nenodarbosies.

Ruta jautāja, vai forums ir saistošs arī jauniešiem. Vita Egle atbildēja, ka vēlētos atsevišķu sadaļu jauniešiem. Alnis aicināja arī viņus pašus būt aktīvākiem. Aldis sacīja, ka

atbalsta forumu 1. versijā — *bez rāmjiem*, tad tas pieradinātu lietotāju iegriezties arī mājas lapā. Ruta pastāstīja, ka, apskatot *www.valmiera24.lv*, izlasījusi, kā vecāki dalās pieredzē un izjūtās par jaunāko klašu slidošanas skolotāju, savukārt Liepājas puses tīmekļa vietnē *www.liepajniekiem.lv* kāda meitene jautājusi, kur Liepājā ir labākais solārijs. Abas piesauktās vietas gan nav oficiālās pašvaldības interneta lapas, bet ir aktīvi izmantoti forumi, kur pasmelt idejas tematikai un reālām cilvēku interesēm. Edgars ieteica forumu veidot ar vairākām sadaļām: vienā varētu pašvaldība sniegt komentārus, otrajā — cil-

Administratīvajā komisijā

12. II sēdē Nr. 2 izskatīja 10 administratīvā pārkāpuma lietas.

No tām:

3 lietas par pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 11 *Par sabiedrisko kārtību* — par atrašanos sabiedriskā vietā ar atvērtu alkoholistā dzēriena iepakojumu (XII daļas 44. p.) pārkāpšanu — 2 personas administratīvi sodītas ar Ls 20 naudas sodu, bet 1 persona — ar Ls 10 naudas sodu;

1 lietu par tabakas izstrādājumu nodošanu nepilngadīgā rīcībā tā, ka šīs vielas kļuvušas nepilngadīgajam brīvi pieejamas (LAPK* 172. p. 3. d.) — persona sodīta ar Ls 10 naudas sodu;

3 lietas par nepilngadīgu personu smēķēšanu (LAPK 42.1 p. 4. d.) — 1 persona sodīta ar Ls 15 naudas sodu; 1 persona sodīta ar Ls 10 naudas sodu; 1 persona sodīta, izsakot brīdinājumu;

2 lietas par dzīvošanu bez deklarētas dzīvesvietas Latvijas teritorijā (LAPK 186. p. 2. d.) — abas personas sodītas ar Ls 10 naudas sodu;

1 lieta par pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 11 *Par sabiedrisko kārtību* — par sabiedriskas vietas piegružošanu ar sīkiem sadzīves atkritumiem — izsmēķiem — (XII daļas 46. p.) pārkāpšanu — persona administratīvi sodīta ar Ls 5 naudas sodu.

Dace Kurpniece, komisijas sekretāre

* LAPK — Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.

nes dzīves apstākļi nav piemēroti, lai nodrošinātu bērnam drošu vidi, un personai nav atbilstošu spēju un zināšanu, lai bērns iegūtu vecumam atbilstošu izglītību un pilnvērtīgi attīstītos.

Pagājušajā gadā viens mūsu novada bērns ieguva vecākus, viņu adoptēja. Vienu ģimeni atzina par adoptētājiem, pašreiz tā gaida tikšanos ar bērnu. Viena ģimene pieteicās adopcijai.

Mūsu novadā ir audžuģimene. Viena ģimene ieguva viesģimenes statusu. Tas ir nepieciešams, lai ārpusģimenes bērns nedēļas nogalēs un brīvlaikos varētu ciemoties pie radiniekiem. Bāriņtiesas lietvedībā ir 8 aizgādības lietas par rīcībnespējīgām personām vai mirušo mantu. 8 lēmumus pieņēma, lai aizstāvētu bērnu mantiskās intereses. 2012. gadā 2 lietas ir par sociālo pabalstu izmaksu pārtraukšanu personai un izmaksāšanu pašam bērnam, jo viņš ir sasniedzis 15 gadus. Rajona tiesām ir doti 6 atzinumi, kas skar bērnu intereses. Bāriņtiesa ir pieņēmusi 2 lēmumus par personas atbilstību bērnu audzināšanai un aprūpei. Tie ir lēmumi, kas skar ģimenes, kurās vecāki dodas darba meklējumos uz ārzemēm un prombūtne ir ilgāka par 3 mēnešiem. Dodoties uz ārzemēm, vecāki nedrīkst aizmirst par bērniem, kas paliek Latvijā. Bērnu aprūpētājiem ir jāpalīdz finansiāli, materiāli, ar bērnu ir jāsazinās, lai viņš nejostos nevajadzīgs, aizmirsts, lai viņam nepieciešamā uzmanība nebūtu jāpiesaista ar sliktām sekmēm, dīvainu uzve-

vēki kādus priekšlikumus pašvaldībai, trešajā — ļaut rakstīt, ko grib, ceturto veltīt jauniešiem, katrai izstrādājot atšķirīgus noteikumus. Galvenais, lai pašvaldība forumu izveidotu saistošu. Ansis atzina, ka domes lēmumu apspriešana nevienam neinteresē.

Uzteicama ir Rutas ierosme bibliotēkai piedalīties *Drošāka interneta dienās*, anketējot 3.–6. klašu skolēnus, vadot viņiem audzināšanas stundas par šo tematu un rīkojot šo diskusiju. Paldies par uzņēmību!

Diāna Siliņa

Domes ārkārtas sēdē 21. februārī

Apstiprināja SIA *FinMan* izstrādāto Dundagas novada apdzīvotas vietas Kolkas ūdenssaimniecības attīstības tehniski ekonomisko pamatojumu un investīciju projekta finansēšanas plānu, un investīciju projekta būvdarbu indikatorus.

Nolēma projekta finansēšanā nodrošināt Dundagas novada pašvaldības ilgtermiņa finanšu kredītresursu ieguldījumu — Ls 46 798,95 — SIA *Kolkas ūdens* pamatkapitālā, kas kopā veido 15% no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām, un uzdot SIA *Kolkas ūdens* gatavot iesniegumu Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējuma saņemšanai — Ls 265 194,05, kas veido 85% no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām.

Apstiprināja SIA *Kolkas ūdens* ERAF līdzfinansējuma saņemšanai sagatavoto projekta iesniegumu, tajā ietvertos darbus un finansējuma apjomu atbilstoši projekta iesniegumā iekļautajam finansējuma plānam (iesnieguma 2. papilddokuments — lēmuma 1. pielikums) un projekta budžeta kopsavilkumam (iesnieguma 3. papilddokuments — lēmuma 2. pielikums).

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

dību, likumpārkāpumiem.

Atgādināšu vecākiem, ka pēc Bērnu tiesību aizsardzības likuma bērns ir persona, kas nav sasniedzis 18 gadu vecumu. Ja bērns šķērso robežu citas personas pavadībā vai patstāvīgi, līdztekus citiem ceļošanas dokumentiem vajag notariāli apliecinātu vismaz viena vecāka atļauju, kas nav jāsaņem no šķirti dzīvojušā vecāka. Ja ir tā, ka viens no vecākiem bez otra piekrišanas izved bērnu uz ārvalstīm, vecāks var griezties Bāriņtiesā, kur palīdzēs uzrakstīt pieteikumu Tieslietu ministrijai par prettiesiski aizvesta vai aizturēta bērna atdošanu.

Bāriņtiesa novadā sadarbojas ar Sociālo dienestu, izglītības iestādēm — Dundagas vidusskolu, Kolkas pamatskolu, bērnu dārziem *Kurzemīte* un *Rūķu nams*, Mazirbes internātpamatskolu, pašvaldības policiju un valsts policiju. Kopīgu darbu darām vairākus gadus, ir apzinātas riska ģimenes, krīzes situācijās reaģējam nekavējoties. Ir mainījusies cilvēku attieksme pret notiekošo kaimiņu ģimenēs. Bieži par bērnu tiesību pārkāpumiem ģimenē ziņo kaimiņi.

Bāriņtiesas sastāvs nav mainījies: priekšsēdētāja Daina Dēvīte, sekretāre Rita Podkalne, locekles Iveta Kundecka, Sanita Kļaviņa un Aija Tarlapa, kuras spēj savu pamatdarbu apvienot ar svarīgu lēmumu pieņemšanu Bāriņtiesā.

Lai mums visiem ir veselība, izturība, pacietība un satiecība!

Daina Dēvīte, Bāriņtiesas priekšsēdētāja

Par zaļu pat vēl zaļāks

Dundagai — savi ielu vingrotāji

26. II *Lielās skolas sporta* zālē skatītāji ar neviltotu sajūsmu uzņēma četru Dundagas ielu vingrotāju — Dāvja Vērdiņa, Toma Šepes, Arta Skarbinieka, Emīla Blumberga, kā arī viņu jaunāko biedru Nika Kinčius, Endija Landmaņa un Krista Lejas — rādītos trikus.

Kā vēlāk atzina smagatlēts Edmonds Kēnigsvalds — šo uzstāšanos, kas notika pirmoreiz, viņš vērtētu ar 10 ballēm. Bet kāda devītklasniece ar lepnumu sacīja: «Cik forši, ka mums ir pašiem savi ielu vingrotāji!»

Kad puīši bija pie stieņa demonstrējuši savus trikus un saņēmuši skaļus aplausus, viņi spēkus izmēģināt aicināja arī trīs meitenes. Viņām bija nelielas sacensības izturībā — bija pēc iespējas ilgāk jākarājas pie stieņa. Visas izrādījās pietiekami izturīgas un spēcīgas. Kad Toms aicināja zēnus, saskrēja krietns pulks un vingrotājiem nācās mainīt uzdevumu, jo visiem pie stieņa nepietika vietas. Tad nu bija jāguļas, ar elkoņiem un kurpju purngaliem piespiežoties pret grīdu. Nemaz nebija viegli ilgu laiku tā noturēties.

Kad pasākums beidzās, ielu vingrotāji aicināja pulcēties tos, kas vēlētos turpmāk trenēties ielu vingrošanā. Gribētāju starp zēniem netrūka.

Par to, kā ielu vingrošana Dundagā sākusies, stāsta tās aizsācējs šeit Dāvis Vērdiņš.

— Strādājot Ogrē, tās novada interneta vietnē izlasīju sludinājumu pievienoties ielu vingrotājiem. Aizgāju pamēģināt, iepatikās. Darbojos tur vairākus mēnešus. Kad atgriezos Dundagā, aizsāku arī šeit ielu vingrotāju

nodarbības. Puīši, kas pievienojās, bija sportiski, labi sagatavoti, tāpēc arī trikus iemācījās diezgan ātri. Gatavojušies, lai uzstātos, esam četrus mēnešus. Galvenā ir gribēšana, pārējo ar laiku var sasniegt.

Visus mūsu valsts ielu vingrotājus apvieno Latvijas ielu vingrotāju biedrība, tāpēc arī uzstājāmie ar krekliņiem, kuriem priekšpusē ir šāds uzraksts. Lielākajai daļai no mums krekliņu aizmugurē rakstīts — Dundaga. Ja aizbrauksim uz kādu citu skolu, tad viņi zinās, no kurienes esam. Tādējādi daudz zinām Dundagas vārdu.

Žēl, ka zālē nebija vidusskolēnu. Nekas, tas atkal būs iemesls, lai vēl kādu reizi uzstātos.

Ja nav pārāk auksts laiks, treniņus sākam *Mazās skolas* laukumā pirmdienās un trešdienās plkst. 17.00. Sestdienās darbojamies *Lielās skolas* sporta zālē. Aicinām piebiedroties! Gribētos, lai mums pievienojas arī meitenes. Viņām būs vieglāki vingrojumi.

No 1. III projektā *Labie darbi* sākās balsošana arī par mūsu iecerēto laukumu pie *Mazās skolas*. Balsot varēs visu martu. Lūdzam atbalstīt mūsu ieceri!

Diāna Siliņa

Dundagas volejbolisti Lāses kausā

Dundagas vidusskola šogad iekļuvusi *Lāses kausa* finālā ar 4 komandām: vidusskolu grupā jaunieši un jaunietes, pamatskolu grupā — zēni un meitenes. Fināls notiks 6. IV Rīgā.

Lāses kauss ir vienas no populārākajām volejbola sacensībām skolu jauniešiem, kas notiek jau 12. reizi. Dundagas vidusskola finālsacensībās piedalās 11. reizi.

Kausa izcīņa norisinās 2 posmos. Atlases sacensībās visā valstī pamatskolu un vidusskolu grupā piedalās komandas no Latvijas pilsētām un novadiem. Šajā posmā piedalījās

arī Talsu novads un Dundagas novads. Finālsacensības Rīgā, olimpiskajā *Skonto* hallē, ir kļuvušas par volejbola svētkiem. Līdztekus volejbola sacensībām, kas vienlaikus notiek 16 laukumos, bērniem un jauniešiem ir iespēja pierādīt sevi arī dažādās atrakcijās, viktorinās un citās nodarbēs.

Gundega Lapiņa

Panākumi mācību olimpiādēs

Talsu, Dundagas, Rojas un Mērsraga starpnovadu olimpiādēs arī mūsu vidusskolas skolēni guvuši labus rezultātus.

Vēsturē 12. klasēm 1. vietā Armands Antmanis (Imants Brusbārdis). Ģeogrāfijā 10.–12. klašu grupā viņam (Sarmīte Dinsberga) arī 1. vieta, bet ķīmijas olimpiādē 12. klasēm — 3. vieta (Nice Jankovska). Ekonomikas olimpiādē 1. vieta Terēzai Leperei (S. Dinsberga). Fizikas olimpiādē 9. klasēm 3. vieta Ditai Elīnai Silai (Ilga Blumberga), 11. klasēm — T. Leperei (Tālivaldis Ziņģis). Krievu valodas olimpiādē 10.–12. klasēm 2. vieta Vitai Eglei un T. Leperei (Iveta Kundecka). Matemātikas olimpiādē 8. klasēm 4. vieta un atzinība Elīzai Gerdiņai (Sintija Kronberga un Inese Ķiršakmene), 9. klasēm — D. E. Silai, 11. klasēm — T. Leperei (I. Ķiršakmene).

Aicināju uz sarunu Terēzu Leperi un Armandu Antmani — vairāku olimpiāžu laureātus. Terēza ir pabeigusi Ances pamatskolu, bet Armands — Kolkas. Abi mācības turpina Dundagas vidusskolā: Terēza 11. klasē, Armands — 12. b klasē. Meitene jau pamatskolas laikā cītīgi piedalījās olimpiādēs. Kā augstāko sasniegumu tajā laikā viņa min valsti iegūto 4. vietu un atzinību latviešu valodas un literatūras olimpiādē.

Armands atzīst, ka pamatskolas laikā olimpiādēs viņam nav likušās tik nozīmīgas, tāpēc piedalījies labi ja trīs zināšanu sacensībās, kurās nav guvis nevienu godalgoto vietu. Puišis atceras vizuālās mākslas olimpiādi, kurā diezgan pamatīgi saķēpājies, neradot labu iespaidu par savu māksliniecisko talan-

Divpadsmīto svētki

Bija pavasara mēneša pirmais datums. Dundagas vidusskolas lielajā zālē iesaņoja 33 visnotaļ satraukušies jaunieši, lai saņemtu savu žetonu.

Pulkstenis rādīja dažas minūtes pāri sešiem pēcpusdienā, un mūsu sirsnīgais pasākums jau bija sācies. Katru gadu žetonu vakars paiet kādā īpašā zīmē. Par mūsu vakara tēmu bijām izraudzījušies *garo pupu*, ietilpīgu tēlu, kas simbolizēja gan laiku, kad sākām spert savus pirmos soliņus, gan visus aizvadītos 12 gadus, kurus esam pavadījuši skolas sienās, gan iezīmējot turpinājumu, jo visi esam gara ceļa sākumā.

Vakara gaitā atgriezāmie pagātnē, izspēlējot pamatskolas spilgtākās atmiņas, dejojām un dziedājām dziesmas no sirds — sev un visiem klātesošajiem. Daudz prieka asaru ritēja gar manu vaigu, gan klausoties savas audzinātājas Ivetas Kundeckas balsī, kad viņa lasīja klasesbiedru raksturojumus par sevi pašu, gan lūkojoties ģimenes acīs, kas vienmēr man bijusi pati svarīgākā vērtība. Prožektoru gaismas vēl vairāk izcēla manu

nosarkušo seju. Grūti bija noslēpt savilņojumu, klausoties sirsnīgajos vārdos. Manuprāt, katra divpadsmītā sirdspuksti kļuva arvien straujāki, arī sakot paldies saviem vecākiem un skolotājiem, kas visu šo laiku bijuši un dzīvojuši līdzās.

Kad pienāca laiks dziedāt noslēguma dziesmu, visu divpadsmīto acis un smails sejās pauda mīlestību pret skolu, kas pilnveidojusi mūs un padarījusi daudz zinošākus. Un katrs varēja pie sevis padomāt, cik gan labi atrasties kopā ar sev mīliem un tuviem cilvēkiem, ar kuriem pavadīti bērnības prieki un daudzās stundas skolas solā.

Jāpiebilst, ka mēs ikkatrs saņēmām žetonu, kas atkal ir pie svārku atloka piespraužama piemiņas zīme.

Vissirsnīgākie sveicieni manai klases audzinātājai Ivetai Kundeckai!

Agate Pipare, 12. b klases skolniece

Šmēdiņu ģimenes lasītprieks

26. II Talsos Lasīšanas svētkos piedalījās krietns pulks dundadznieku un kolcinieku — *Bērnu žūrijas* dalībnieku. Stāsta daļa no Šmēdiņu ģimenes — mamma Inga, septiņgadīgais Edgars un ceturtklasniece Anda.

Inga atzina, ka viņai patīk lasīt, taču tagad šai nodarbei sanāk maz laika. Viņa pašlaik lasa par Jāzepu Vītolu, jo gatavo Dundagas Mākslas un mūzikas skolas audzēkņus konkursam. Vakaros Inga lasa priekšā jaunākajam dēlam Ernestam, bet klausās arī Anda un Edgars. «Esam izlasījuši daudz bērnu grāmatu», secināja Inga. *Bērnu žūrijā* piedalījies gan Edgars, gan Anda. Kaut Edgars vēl ir bērndarznieks, viņš lasījis tās grāmatas, kas *Bērnu žūrijā* paredzētas pirmklasniekiem. Zēnam vislabāk patīk lasīt par dzīvniekiem. Tīģeris ir viņa iemīļotākais dzīvnieks, jo ir drosmīgs. Daudz ko lasīt viņam ir *Dzīvnieku enciklopēdijās*. *Bērnu žūrijā* Edgaram saistoša likās grāmatu vērtēšana.

Anda pastāstīja, ka Lasīšanas svētkos piedalījās rakstnieki, kā Valdis Rūmnieks, un tur uzzināja, kuras grāmatas *Bērnu žūrijas* dalībniekiem patikušas vislabāk. Meitenes vērtējums sakritis ar citu ekspertu viedokli — 4. klašu grupā par visinteresantāko atzi-

ta Sinikas un Tīnas Nopolu grāmata *Salmenīte un Čibiņa*. Andai visvairāk pie sirds gājušas Salmenītes un Čibiņas blēņas. Mamma uzsvēra, ka Anda ģimenē ir visčaklākā lasītāja: viņa lasa katru vakaru. Kad mācību grāmatā bija Annas Sakses pasaka *Jasmīns*, Inga ieteikusies, ka autorei ir vēl arī citas pasakas par ziediem. Anda vēlējusies izlasīt arī tās. Šīs grāmatas aizgūtas no kaimiņienes Vairas Kamaras, un Anda tās izlasījusī visas. Visaizrautīgāk meitene lasa par senajiem laikiem. Nesen no bibliotēkas paņemta enciklopēdija par Ēģipti. Bijis aizraujoši lasīt par piramīdām un mūmijām! Tagad Anda katru vakaru lasa Māras Cielēnas pasakas.

Ingas vīru Uldi saista literatūra par vēsturi, karu, bijušajiem valsts vīriem. Ernests atkal šķirsta grāmatas un tēlo, ka lasa. Ir jau arī tādas, kuras viņš zina no galvas.

Te nu ir skaists paraugs, kā vecāki, kam patīk lasīt, šo prieku ierādījuši arī bērniem.

Diāna Siliņa

Projektu nedēļā

No 25. II līdz 1. III vidusskolā projektu nedēļā divpadsmītie apmeklēja angļu valodas konsultācijas un žetona vakara mēģinājumus, desmitie izvēlējās tēmas un sāka rakstīt, bet vienpadsmītie uzlaboja un aizstāvēja zinātniskās pētniecības darbus. Projektos par tēmu *Es pasaules vidū* darbojās 5.–9. klašu skolēni. Vēl otrdien viņus priecēja mūsu ielu vingrotāji. Ceturtdien skolēni uzstājās ar priekšstādēm, bet piektdien viņi tikās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. *Diāna Siliņa*

Maiga Damberga	(1955)
Ludvigs Vītols	(1947)
Jānis Rečs	(1930)

«Dundadznieks» Nr. 5 (154) 2013. gada marts. Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085. Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270. Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Inga Ralle, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde. Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku». Iespiests Talsu tipogrāfijā. Metiens: 400 eks. Internetā: www.dundaga.lv/avize
--